

Gymnázium Přírodní škola, z.ú.
Profilová práce — třída Pí
Nižší stupeň studia
2024/2025

Hana Chytilová

Rodokmen mé rodiny

Vedoucí práce: Zdislava Šimková

Datum odevzdání: 7. 1. 2025

Poděkování

Nejprve bych chtěla poděkovat mé vedoucí práce Zdislavě Šimkové. Vždy mi vyšla vstříc a ochotně se mnou probírala celou práci. Také chci poděkovat mé babičce, Zdeňce Pálkové, která mi poskytla nejdůležitější informace o zkoumaných lidech, vypůjčila mi také její osobní archiv a dlouhé hodiny mi vyprávěla o své rodině. Bez ní bych tuto práci nedala dohromady. Velký dík patří také mému odbornému konzultantovi Patriku Chytilovi, který mi ukázal, jak začít a jak správně postupovat. Díky také všem ostatním, kteří mě podporovali nebo mi dělali korekturu práce.

Obsah

Úvod.....	1
Cíle práce	1
Rešerše.....	2
Tvorba rodokmenu.....	2
Mapování bydlišť předků	3
Terminologie.....	3
Metodika.....	5
Výsledky.....	7
Medailonky	7
Zdena Pálková rozená Strachová (moje babička).....	7
Josef Strach (pradědeček).....	8
Anežka Strachová roz. Chocová (prababička).....	9
Ondřej Choc (prapradědeček).....	11
Marie Chocová roz. Bradáčová (praprababička).....	12
Josefa Strachová roz. Prajzlerová (praprababička).....	13
Václav Strach (prapradědeček).....	14
Marie Bradáčová roz. Pánková (praprababička).....	15
Jan Bradáč (praprapradědeček).....	16
Závěr	17
Bibliografie	18
Seznam obrázků	18
Příloha č. 1 - Manuál pro zpracování rodokmenu	
Příloha č. 2 – Rodokmen	
Příloha č. 3 - Mapa bydlišť	
Příloha č. 4 – Vysvědčení Josefa Stracha	
Příloha č. 5 - Úmrtní list Ondřeje Choce	
Příloha č. 6 - Matrika se záznamem o úmrtí Jana Bradáče	

Úvod

Můj otec se už delší dobu věnuje genealogii a zpracoval rodokmen své rodiny téměř do roku 1780. Genealogie mi přišla od začátku jako skvělý koníček, protože se jedná o badatelskou práci, díky které můžeme zjistit něco o sobě (svých předcích) a vždy mě zajímalo, jak vlastně funguje. O druhé části rodiny z matčiny strany toho zdaleka tolik nevím, ale chtěla bych zjistit, kdo byli moji předci. Pořád slyším o slavných osobnostech a ráda bych věděla, jestli jsem neměla ve své rodině taky někoho, kdo např. pomáhal utvářet novodobé dějiny.

Díky *Expedici 2023*, kdy jsem byla v Terezíně, jsem našla zálibu v luštění starých textů, a to se mi bude velmi hodit při práci s matrikami. Stejně tak vím, že mě bude bavit přiřazování fotografií k jednotlivým osobám mé rodiny a díky tomu zjistím, jak vypadali (i podle toho se dá vyčíst, jakou měli povahu, jak se chovali atd.). Toto všechno je poháněno mou velkou zálibou v novodobé historii.

Za hlavní důvod výběru tématu považuji to, že tato práce spojuje historii a její objevování, což mě velmi baví.

Cíle práce

- 1) U každé osoby v mém rodokmenu se pokusím dohledat co nejvíce informací o jejím životě: kde a kdy se narodila, místo bydliště, víru, místo a datum sňatku, povolání, počet dětí, jakou školu vystudovala, kde a kdy zemřela a proč.
- 2) K tomu přidám příběh ze života, nějakou zajímavost nebo vtipnou historku, kterou mi poví moje babička. Ke každému přiložím fotografii z našeho rodinného archivu.
- 3) Dále vytvořím manuál ke zpracování rodokmenu (jak postupovat, co si pořídit za literaturu atd.). Zahrnu do něj také moje doporučení a důležité poznámky k začátkům.
- 4) Ze získaných informací vytvořím mapu regionu (region Berounska a Hořovicka) se zakreslenými bydlišti mých předků.
- 5) A na závěr nakreslím na velký arch papíru celý rodokmen se jmény a daty narození a úmrtí všech nalezených předků.

Rešerše

Tvorba rodokmenu

Genealogie je věda zabývající se vztahy v rodině, tvorbou rodokmenů atd. Ve své práci se budu věnovat právě tvorbě rodokmenu.

Při tvorbě rodokmenu je potřeba se nejdříve zamyslet, jak dlouhý chceme vůbec náš rodokmen vytvořit.. Samozřejmě čím hlouběji do historie bádáte, tím je to složitější. Jako první krok je velmi důležité vyslechnout všechny žijící předky, požádat je o dokumenty jejich rodičů nebo vzdálenějšího příbuzenstva, protože křestní matriky jsou veřejně dostupné po dosažení stáří 100 let. Knihy oddací a úmrtní jsou veřejně dostupné po 75 letech, potom se přesouvají do spádového archivu. Až tehdy se k nim můžeme dostat přes online archiv.¹ Práci nám ulehčí vysvědčení, rodné listy, úmrtní listy, svatební oznámení, oddací listy, dopisy nebo parte. Z těchto dokumentů se dá totiž zjistit mnoho důležitých informací. Důležité je se pamětníků také zeptat na osobní vzpomínky, z těch můžeme vytěžit hodně informací a snáze se s nimi začíná pracovat.

Největší badatelská práce ale přichází až ve chvíli, kdy se rozhodneme dohledávat informace v matrikách. Většina matrik je zpřístupněna online na webových stránkách jednotlivých archivů.² Zde najdeme oddací matriky, úmrtní listy, matriky narozených a různé dodatkové knihy. Většinou jsou rozdělené podle církví (např. Římskokatolická, Evangelická a nebo Československá církev husitská). Ve většině těchto matrik najdeme pro nás důležité informace. Například v oddací matrice nalezneme (čerpáno z matriky z roku 1914): místo a datum svatby, jméno oddávajícího, narození, jméno, příjmení, místo bydliště a náboženství každého z páru a to stejné obvykle i o rodičích. Z informací o rodičích páru se posuneme k předchozí generaci a pokračujeme v hledání ve starších matrikách. Takto můžeme postupovat po celou dobu.

Starší matriky jsou často psány velmi nečitelným písmem a luštění zabere mnoho času. Pomocť může odborná literatura, ve které nalezneme různé pomůcky, jak toto písmo přečíst nebo různé webové stránky. Také můžeme dohledat zkratky, kterým nebudeme rozumět, ty se však dají lehce vyhledat v německo-českých slovnících nebo na webových stránkách, které se tomuto tématu věnují.³

¹ PEREMSKÁ, Lenka. Název kapitoly, in: Rodokmen krok za krokem. 2. vydání. Místo vydání: CPress, 2016, s. 6-10. ISBN 9788026412700.

² Hledání předků: *Kde hledat své předky online* [online]. © 2014-2024 [cit. 2024-12-28]. Dostupné z: <https://www.hledanipredku.cz/kde-hledat-sve-predky-online/>.

³ Genealogie. [online] © 2024 [cit. 2024-12-28] Dostupné z: <https://genealogie.nka.cz/>.

Do rodokmenu je dobré dát fotografie, které se často uchovávají v rodinných archivech. Pokud nemáme takovýto archiv, dají se využít fotografie (třídní fotografie) ze školy, kam daný příbuzný chodil.

Mezi další dobrý zdroj informací patří sčítání lidu, které se dělalo již od roku 1869 a dále vždy po 10 letech. Dají se zjistit např. jména rodičů, k jaké církvi se hlásil daný člověk a když byl statkář, tak můžeme zjistit, kolik dobytka choval. I přes kvalitu tohoto zdroje ho využívá málo genealogů.⁴

Všechny potřebné informace potom musíme sjednoceně sepsat. Na to se dají použít různé aplikace, např. myheritage.⁵ Některé z nich jsou sice placené, ale dobře se v nich dané informace uchovávají. Pokud si nechcete platit za takové aplikace, postačí vám tabulky Google nebo Excel. Díky tabulkám se dají informace zapisovat velmi přehledně a dají se i lehce posouvat. Samozřejmě jde použít i obyčejný papír a tužka.

Existují i firmy, které se věnují přímo tvorbě rodokmenů na zakázku, ale je to nákladné.⁶

Mapování bydlišť' předků

Ke zjištění bydliště předků je možno použít více zdrojů. Z pozemkových a gruntovních knih se dá zjistit, kde daný předek žil, ale i v jakém roce prodal/odkázal statek nebo dům někomu jinému. Spolu s tím také počet různého vybavení, pokud se jednalo o statek. Problém je, že nejsou všechny tyto gruntovní a pozemkové knihy digitalizovány. Místo bydliště je psáno také v oddací a úmrtní knize. Potom se stačí podívat do indikační skici nebo do královského otisku a najít přesnou polohu domu vašeho předka.

Terminologie

Genealogie - věda zabývající se vztahy v rodině, tvorbou rodokmenů atd.

Matrika - úřední kniha, do které se zapisuje úmrtí, narození a všechny důležité informace o osobě.

⁴ PEREMSKÁ, Lenka. In: *Rodokmen krok za krokem*. 2.vydání. CPress, 2016, 12. strana. ISBN 9788026412700.

⁵ MyHeritage: Objevte svůj rodinný příběh. [online] © 2024 [cit. 2024-12-28] Dostupné z: <https://www.myheritage.cz/>.

⁶ Např. Hledání předků: Kde hledat své předky online. [online] © 2014-2024 [cit. 2024-12-28]. Dostupné z: <https://www.hledanipredku.cz/kde-hledat-sve-predky-online/>.

Gruntovní a pozemková kniha - zapisovaly se do nich údaje o prodeji a převodu majetku a pozemků. Gruntovní kniha je z německého slova der Grund, což znamená pozemek nebo půda.⁷

Indikační skici - vznikly při vytváření stabilního katastru v roce 1826-1830 a 1837-1843,⁸ jsou to příruční mapy.

Královské otisky - kopie map ze stabilního katastru.

⁷ Hledání předků: Za bohatství našich předků. [online] © 2014-2024 [cit. 2024-12-28]. Dostupné z: <https://www.hledanipredku.cz/gruntovni-pozemkove-knihy/>.

⁸ Hledání předků: Jak zjistit, kde stál dům našich předků. [online] © 2014-2024 [cit. 2024-12-28] Dostupné z: <https://www.hledanipredku.cz/indikacni-skici-cisarske-otisky/>.

Metodika

Nejdříve jsem požádala svého odborného konzultanta Patrika Chytila o pomoc s vyhledáním literatury týkající se mé práce. Sama jsem provedla rešerši literatury o genealogii a usoudila jsem, že nepotřebuji knihy jako německo-český genealogický slovník, protože se budu pohybovat jen do 2. poloviny 19. stol. Tehdy se většina matrik psala německy i česky. Vybrané knihy jsem prostudovala a vyznačila si v nich důležité poznámky a doporučení od autorů.

Dle doporučení z knih jsem našla v našem rodinném archivu spoustu užitečných dokumentů, např. úmrtní listy, křestní listy, vysvědčení, oddací listy a parte. Z těch jsem vytvořila předběžný rodokmen, který jsem si překreslila na papír, abych se v něm lépe orientovala.

Požádala jsem mého odborného konzultanta o radu, jak a kam mám můj rodokmen zpracovávat. Ukázal mi jeho vlastní práce v tabulkách Google a popsal mi, jak mám do takových tabulek rodokmen zapisovat i jaké to má výhody a nevýhody. Za mě největší výhoda je snadná manipulace s informacemi, např. kopírování atd. Tabulky Google jsou také velmi přehledné, proto je velmi doporučuji a hodlám s nimi pracovat i nadále.

Usoudila jsem, že jsem shromáždila dost informací a začala jsem zpracovávat rodokmen. Nejdříve jsem si předpřipravila tabulky na všechny osoby z mého rodokmenu a potom jsem začala doplňovat informace z dokumentů z našeho rodinného archivu, viz. Obrázek 1.

	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
10											
11								Anežka Strachov roz. Chocová			
12								11.11.1919, Svatá			
13								Zdice, družstevní 613	ten dům postavili		
14								Církev Husitská			
15								před válkou	Modlitebna na Tmani, Církev Husitská		
16								2- Zdena a Věra			
17								Vypomáhala v JZD			
18								Veřejná odborná škola pro ženské povolání			
19								cca. 1997, rakovina			
20			Marie Chocová roz. Bradáčová					Ondřej Choc			
21			7.3.1896, Svatá č.33					13.9.1895, Stašov č.69			
22			Svatá č.33, Knižkovice					Knižkovice			
23			Katolické					Katolické			
24			13.10.1919, Počaply					13.10.1919, Počaply			
25			2 - Anežka a Zdeňek					2 - Anežka a Zdeňek			
26			Dělnice					Tovární zámečnick - pracoval na dráze			
27			3.8.1981, Svatá, Atherosklerosa					9.10.1977, Nová Infil. TBC plic (tuberkuloza)			
28	Marie Bradáčová roz. Pánková			Jan Bradáč				Anežka Chocová roz. Merhautová		Josef Choc	
29	24.5.1869, Knižkovice č.5			12.8.1859, Svatá č.33,				Stašov č.69		Knižkovice č.29	
30	Knižkovice, Svatá č.33			Svatá č.33				Stašov č.69, Knižkovice č.29		Knižkovice č.29	
31	katolické, později bezvyznání			katolické				katolické		katolické	

Obrázek 1 Tabulka s informacemi o předcích

Nejlépe se mi dařilo s mojí prababičkou Anežkou Strachovou a jejím manželem. Měla jsem jejich vysvědčení, parte a mnoho dalšího. Na informace, které jsem nenašla v dokumentech, jsem se i doptávala mé matky.

Čím více jsem postupovala do hloubky historie mé rodiny, tím méně jsem měla dochovaných dokumentů. V tomto okamžiku jsem se vrhla na prozkoumávání online matrik. Práci mi ulehčovala okolnost, že valná většina mých předků bydlela ve stejném okrese - okolo Zdic, Berouna a Hořovic.

Začala jsem hledat ke mně nejbližšího předka a postupně jsem postupovala hlouběji do minulosti. V tomto ohledu mi nejvíce pomohly křestní matriky, ve kterých je napsáno většinou i datum narození obou rodičů a jejich svatba. Tím jsem se vždy lehce dostala hned ke dvěma zdrojům informací.

Také jsem navštívila moji babičku a společně jsme určily osoby na fotografiích z našeho rodinného fotoalba. Zezadu jsem na fotografie napsala jména osob a vztah ke mně (rodinný), někdy i povolání. Fotky jsem si vzala a naskenovala jsem si je. Následně jsem je vložila k daným osobám do patřičné tabulky.

Začala jsem také sepisovat medailonky a výsledné informace, které jsem zjistila o jednotlivých příbuzných. K medailonkům jsem ale potřebovala znát nějaké zajímavé příběhy z jejich života. Sešla jsem se proto znovu s mojí babičkou a pokládala jsem jí různé otázky, na základě kterých jsem jednotlivé příběhy sepsala. Usoudila jsem, že není možné psát příběhy o životě dále než do 4. generace. Moje babička starší osoby už nezažila a moc o nich ani neví. Jiný zdroj na sepisování příběhů o jejich životech bohužel nemám.

V hotových medailoncích jsem si označila místa, ke kterým bych chtěla připojit náhled stránky z matriky na ukázkou nebo fotku z rodinného archivu. Vybrané dokumenty, jejichž originály mám doma, jsem si také naskenovala a vložila do dokumentu.

Do samostatného dokumentu jsem začala tvořit návrh manuálu. Použila jsem k tomu část mé rešerše. Nejdříve jsem si napsala obsah, vypsala jsem si všechny důležité informace, které jsou vhodné při tvorbě rodokmenu. Vyhledala jsem si také jednu dobře čitelnou stranu z digitální matriky. Na ní popíši, kde je co zapsáno a jak se v online matrice orientovat atd.

Výsledky

Medailonky

Zdena Pálková rozená Strachová (moje babička)

Narozena dne 23. 3. 1947. Celý svůj život strávila ve Zdicích. Vyrůstala v komunistickém Československu s rodiči a její o sedm let starší sestrou. Vždy k sobě měly neuvěřitelně hezký vztah, jak často vzpomíná.

Obrázek 2 Zdena Pálková roz. Strachová

Vystudovala gymnázium v Hořovicích, jedno z mála gymnázií v okolí Zdic. Ve studiu pokračovala v Praze na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy. Během dálkového studia učila na základní škole v Klučenicích a také působila v dětském domově v Solenicích, kde jako vychovatelka pracovala její starší sestra a její švagr byl ředitelem.

V Solenicích se seznámila se svým manželem Miroslavem Pálkou, který pracoval jako horník v uranových dolech v Příbrami a v Solenicích bydlel na ubytovně. Po svatbě se k ní přistěhoval do Zdic. Měli spolu dvě dcery, mladší Dagmar je moje matka. Čtyři roky po narození druhého dítěte se však rozvedli a ze Zdeny se stala matka samoživitelka.

Až do odchodu do důchodu učila na základní škole ve Zdicích na druhém stupni. Nejvíce vyučovala přírodopis, pěstitelské práce, ruský jazyk a dějepis.

Stále žije ve svém rodném domku a užívá si důchodu.

Moje babička mi vždycky přišla velmi sympatická a milá. V tomto měla dost společného s její sestrou, kterou nikdo nemohl nemít rád.

Příběh ze života

Psáno z pohledu Zdeny:

“My jsme chovali poměrně dost zvířat, jak tehdy na vesnicích bývalo zvykem. Měli jsme slepice, husy, králíky a kachny. Já jsem chodívala pást husy. Vždycky jsem si vzala proutek a hnala jsem je před sebou. Bydleli jsme na okraji města, dnes už tam je zástavba, ale tehdy jsem byla hned na louce nebo poli. Někdy jsem je vedla do příkopu na okraji silnice, rostla tam vysoká tráva a mohli se tam dobře napást. Nemohly se však pást všude. Různé část příkopu se pronajímaly zájemcům a ty je využívali jako dobrý zdroj na trávu pro zvířata. Škoda, že teď už máme jen slepice.”

Josef Strach (pradědeček)

Narodil se do běžné rodiny dne 1. 3. 1914. Až do svého odchodu do Zdic žil s rodiči v Bavoryni, menší vesnici asi 2 kilometry od Zdic. Do školy chodil ve Zdicích, kde nejdříve studoval 5 let ve škole obecné a další 3 roky na škole občanské, viz Příloha č. 4. V rodinném archivu se nám dochovalo jedno jeho vysvědčení, takže můžu říct, že mu moc nešel dějepis, německý jazyk, počty s jednoduchým účetnictvím a zpěv. Naopak na výbornou mu šel přírodopis, náboženství a ruční práce. Potom se vydal na Odbornou školu pokračovací pro učně živností v Karlíně. Zde se věnoval hlavně elektromechanice a celé čtyřleté studium zvládl na výbornou.

Zbytek života pracoval na dráze. Neřídil vlaky, ale pracoval v kanceláři. Je dost možné, že ho v tomto ohledu ovlivnil jeho otec, který dělal topiče lokomotivy.

Za ženu si vzal Anežku Chocovou ze Svaté. Oba dva konvertovali k Československé církvi husitské, proto svatbu měli v Husově sboru na Tmani. Spolu potom postavili dům na okraji Zdic, kde oba žili až do konce života. Dohromady měli dvě děti - Věru a Zdeňku.

Obrázek 3 Josef Strach

Josef zemřel dne 28. 7. 1973 na rakovinu. Dožil se tedy 59 let.

Příběh ze života

Naše rodina má jedno velké rodinné tajemství, o kterém se nemluví. Týká se právě Josefa Stracha. Druhá světová válka. Období, které bylo pro všechny těžké. Někteří lidé měli sami málo a přesto druhým pomáhali, často navzdory těžkým dopadům na ně samotné.

Josef díky dobrým kontaktům na dráze znal mnoho lidí, s nimiž založil podpůrný fond pro rodiny svých spolupracovníků, které se ocitly bez příjmu, protože jejich živitelé byli ve vězení nebo bez práce kvůli politickým názorům atd. Tento fond byl ale nelegální, což se dozvědělo gestapo a poslali Josefa Stracha do pracovního/koncentračního tábora asi na rok a půl. Po návratu z lágru měl podlomené zdraví, prodělal tyfus a už se nechtěl k zažitým hrůzám vracet a nemluvil o nich. Kvůli jeho mlčení o této části jeho života toho bohužel moc nevíme. Nevíme, kde přesně byl, jak dlouho a i důvod je dost nejasný. Po válce se i se svou manželkou angažoval ve Svazu protifašistických bojovníků. Svůj příběh si vzal bohužel do hrobu a my jako rodina se snažíme skládat střípky informací, které víme.

Anežka Strachová roz. Chocová (prababička)

Z většiny fotek vypadá Anežka Strachová jako rázná, silná, ale milá žena.

Anežka se narodila 11. 11. 1919 ve Svaté. Základní vzdělání se jí dostalo ve Zdicích. Další dva roky studovala na Veřejné odborné škole pro ženská povolání, kde se dívky připravovaly na rodinný život a vedení domácnosti. Zajímavé je, že první rok měla velmi špatné známky a druhý rok, kdy studovala více šití šatů měla výborné známky.

Obrázek 4 Anežka Strachová roz. Chocová

Před začátkem druhé světové války si vzala za muže Josefa Stracha a přijala příjmení Strachová. Spolu konvertovali k tehdy stále populární Československé církvi husitské. Svatbu měli ve sboru této církve na Tmani. Postavili si dům na okraji Zdic, dokončili ho roku 1938. První dcera Věra se jim narodila roku 1940, druhá o sedm let mladší Zdeňka (moje babička) v roce 1947.

Anežka Strachová neměla stálé povolání, byla žena v domácnosti, což bylo tehdy běžné. Občas chodila vypomáhat na pole do zdického JZD.

Život dožila ve stejném domě, její manžel ji umřel velmi brzy. Často se scházela se zdickými ženami, hrávaly karty atd. Obecně žila kulturní život.

Zemřela v roce 1997 na rakovinu a dožila se tak nádherných 80 let. Se svým manželem jsou pohřbeni na zdickém hřbitově.

Příběh ze života

Někdy mezi lety 1941 až 1942 odvedlo bez jakéhokoliv předchozího varování gestapo Josefa, manžela Anežky, do koncentračního tábora. Anežka najednou byla sama a bez prostředků v celém novém domě s malou holčičkou. Necítila se tam v bezpečí. Možná se bála, že ji také odvede gestapo. Už se to nedozvíme. Odstěhovala se proto ke svým rodičům do Knížkovic. Za okno si dala fotku svého muže a vždy, když šla kolem se svým dítětem, tak na fotku ukázala a řekla, že to je táta a brzy se vrátí. Po návratu Josefa holčička tatínka nepoznala a tvrdila, že jejím tatínkem je fotografie za sklem.

Ondřej Choc (prapradědeček)

Narodil se 13. 9. 1895 ve Stašově, menší vesnici asi 10 kilometrů vzdálené od Berouna. Chodil jako tehdy většina lidí na chlapeckou obecnou školu ve Zdicích, poté se vyučil továrním zámečnickem, jímž se i stal. Pracoval na dráze ve Zdicích.

Obrázek 5 Ondřej Choc

Dne 13. 10. 1919 si v Počaplech vzal Marii Bradáčovou. Spolu se potom přestěhovali do Knížkovic, kde si postavili menší hospodářství. Měli krávu, slepice a malé políčko. Takže mimo práci továrního zámečníka se Ondřej Choc staral i o hospodářství.

Celkem se jim narodily dvě děti - Anežka a Zdeněk.

Zemřel dne 9. 10. 1977 v sanatoriu v Nové Vsi pod Pleší na Infil. TBC plic, jednodušeji tuberkulózu. Víme to díky dochování jeho úmrtního listu v našem rodinném archivu, viz Příloha č. 5.

Příběh ze života

Moje babička mi často vyprávěla o jejích prarodičích z Knížkovic.

Jezdili k nim často na prázdniny nebo na víkendy, i když to bylo poměrně kousek od Zdic, kde vyrůstala. Měla to tam ráda, viz. Obrázek 6. Pomáhali jim sklízet jablka, starat se o pole, krmili jejich domácí zvířata atd. Zkrátka si to tam vždy užili. Oba dva její prarodiče byli prý i velmi milí a ochotní. Rádi tam jezdili znovu a znovu.

Obrázek 6 V Knižkovicích

Marie Chocová roz. Bradáčová (praprababička)

Narodila se 7. 3. 1896 ve Svaté, vesnice vzdálené asi 7 kilometrů od Berouna. Svoje dětství prožila v domku číslo 33. Nejspíše chodila do dívčí školy ve Zdicích. Pracovala celý život jako dělnice, hlavně ale byla žena v domácnosti.

Obrázek 7 Marie Chocová roz. Bradáčová se svojí dcerou Anežkou

Dne 13. 10. 1919 si v Počaplech vzala Ondřeje Choce. Oba dva byli katolíci, takže měli svatbu v katolickém kostele.

Porodila dvě děti - Anežku a Zdeňka.

Zemřela 3. 8. 1981 na Svaté kvůli ateroskleróze. Je pohřbena na hřbitově na Svaté.

Příběh ze života

Měli doma malé hospodářství. Kus od domu si zařídili políčko s bramborami a chovali kozy, slepice a další dobytek. Sestra Zdeňky, Věra, jim chodila každou neděli pěšky pomáhat. Bydleli kousek od Zdic, v Knížkovicích. Pomáhala jim okopávat záhon s bramborami, starat se o dobytek atd. Marie Chocová často chodila pro dříví do lesa a dělala další těžké práce.

Josefa Strachová roz. Prajzlerová (praprababička)

Narodila se 7. 4. 1890 v Bavoryni č. 16. Tam také prožila celé své dětství, dospělost i stáří. Chodila jen na obecnou školu, tehdy dívčí.

Obrázek 8 Josefa Strachová

Už ve svých 21 letech si vzala Václava Stracha z Černína. Svatbu měli 6. 6. 1911 ve Zdickém kostele. Oba dva tehdy byli katolíci. Po vzniku Československé církve husitské k ní oba dva konvertovali.

Dohromady měla tři děti - Josefa, Václava a Františka. Josef pracoval na dráze, Václav se stal kadeřníkem a František se stal četníkem v Praze.

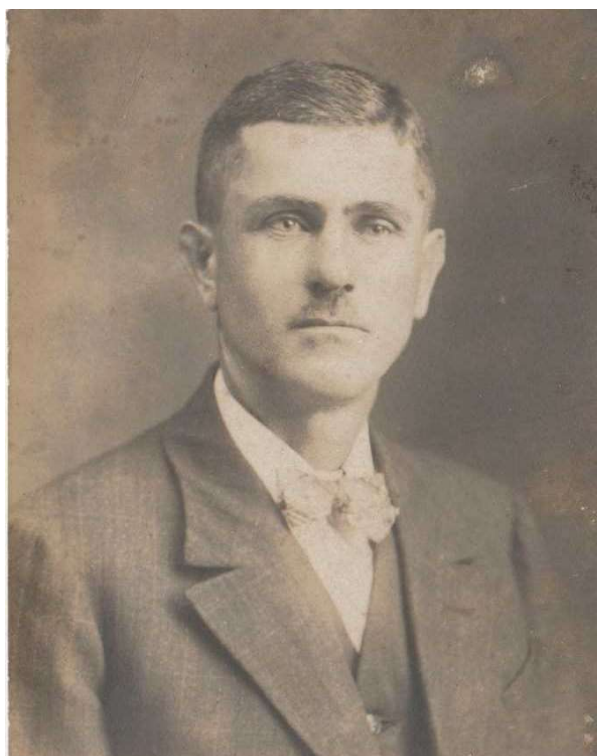
Zemřela roku 1964 v domě, kde prožila celý svůj život.

Příběh ze života

Jeden z jejích synů, František měl tři syny a ona si je brala na prázdniny. Moje babička tam strašně moc taky chtěla jet, ale ona jí tam nevzala. Vždycky chodila vymóděná, byla vysoká a hezká. Nosívala bílý šátek se zdobením.

Václav Strach (prapradědeček)

Narodil se 27. 10. 1886 v Černíně č. 45. Dětství prožil právě v Černíně, vesnici, která je součástí Zdic. Odchodil obecnou chlapeckou školu ve Zdicích. Stal se topičem parní lokomotivy.

Obrázek 9 Václav Strach

Oženil se 6. 6. 1911 s Josefou Prajzlerovou ve zdickém katolickém kostele. Později oba dva konvertovali k Československé církvi husitské. Po svatbě se přestěhoval ke své ženě do Bavoryně do domu č. 16, kde žil až do konce svého života spolu se svojí ženou.

Měli tři děti viz. Josefa Strachová.

Datum úmrtí se mi nepodařilo dohledat.

Právě fotografie s Václavem Strachem je ta nejstarší fotka, kterou jsem našla, viz. Obrázek 10. Já odhaduji, že je cca z roku 1890. Je na ní se svojí matkou, Marií Strachovou a se svojí babičkou, Antonií Novou.

Obrázek 10 Nejstarší foto

Příběh ze života

Pracoval jako topič parní lokomotivy na trati mezi Zdicemi a Příbramí. Tato část je postavená směrem do kopce. Proto byl velmi strhaný a zemřel asi o 20 let dřív než jeho žena.

Marie Bradáčová roz. Pánková (prapraprababička)

Narodila se 24. 5. 1869 v Knížkovicích č. 5. V tomto domě, který je na návsi, prožila své dětství. Získala nejspíše jen základní vzdělání na dívčí škole.

Vzala si Jana Bradáče ze Svaté. Svatbu měli 22. 5. 1894. Oba dva byli katolíci, takže měli svatbu ve zdickém katolickém kostele. Po svatbě se přestěhovali na Svatou č. 33 do domu jejího muže. Asi dva roky po svatbě porodila své první dítě, Marii Bradáčovou.

Bohužel se mi zatím nepovedlo dohledat datum jejího úmrtí, nejspíše žila ještě několik let po smrti jejího manžela, který tragicky zahynul.

Jan Bradáč (praprapradědeček)

Narodil se 12. 8. 1859 ve Svaté č. 33, kde žil až do konce svého života. Pracoval jako mistr tesař, takže byl vážený.

První svatbu měl 5. 2. 1891, jeho první žena mu však po necelých 3 letech zemřela a on ovdověl.

Dne 22. 5. 1894 se ve Zdicích oženil se svou druhou ženou, o deset let mladší Marií Bradáčovou. Zajímavé je, že jeho první žena zemřela pouhé dva měsíce před jeho druhou svatbou. Možná to spolu nějak souvisí. Marie se k němu přestěhovala.

Zemřel nečekaně dne 20. 6. 1919, tedy bylo mu pouhých 60 let, viz. Příloha č. 6. Skonal v závodní nemocnici v Karlově Huti na roztržení střeva.

Závěr

Mým hlavním cílem bylo vytvořit rodokmen části mé rodiny a naučit se tak pracovat s online matrikami, což se mi podařilo splnit.

Mojí volbu tématu práce zpětně hodnotím velmi pozitivně, protože mě celou dobu bavila jak část výzkumná, tak i část psaní samotné práce. K samotné genealogii se v budoucnu ráda vrátím, tento rodokmen neberu jako dokončený. Můžu se vrátit k jeho prodloužení nebo doplnění.

Pozastavila bych se u samotné tvorby rodokmenu. Abych našla některé pro mě důležité informace, tak jsem musela i několik hodin hledat a poté prohledávat dané matriky a často se mi je ani nepodařilo najít. Nepočítala jsem s takovým neúspěchem a takovou časovou náročností. I přes tyto zádrhly se mi podařilo vybádat většinu mnou stanovených osob. Pouze jsem v průběhu musela trochu přeformulovat cíl práce respektive zaměření mého rodokmenu. Původně jsem měla hledat předky mého dědy i mé babičky, nakonec jsem se ale zaměřila na babiččiny předky a tuto část rodokmenu jsem prodloužila. Velmi mi taky ulehčil práci fakt, že všichni babiččini předci bydleli v okruhu asi 15 kilometrů, proto se mi také velmi dobře tvořila mapa bydlišť jednotlivých osob.

K některým osobám se mi nepodařilo sehnat jejich fotografii, bohužel nemáme tak rozsáhlý rodinný archiv. Překvapila mě jedna fotografie viz. Obrázek 10, jejíž stáří odhaduji tak na 120 let, což je za mě velmi úctyhodné.

U páté, nejstarší generace, kterou jsem zkoumala, jsem se rozhodla nepsat medailonky. Ti lidé žili více jak před 200 lety a pro mě to jsou už velmi vzdálení příbuzní. U generace čtvrté jsem se rozhodla nepsat životní příběhy, protože jsem neměla zdroje informací.

Ze sbíraných informací mi dělalo největší problém najít, kam chodili předci do školy. Není to bohužel zapsáno v žádném typu matrik, a tím pádem jsem nebyla schopna u starších osob najít tuto informaci.

Práce sama o sobě není moc zajímavá pro čtenáře, kteří nejsou z mé rodiny, protože jsem se věnovala mé rodinné historii. Co ale stojí za přečtení je můj manuál, který jsem tvořila jako jeden z cílů. Manuál by měl pomoci každému, kdo se chystá věnovat tvorbě rodokmenu. Zároveň jsem do něj zahrнула moje tipy a další doporučení k tvorbě rodokmenu.

Mezi nejzajímavější zjištění mi přišlo jak se v matrikách odrážely různé politické režimy. Různě staré matriky jsou psané různými jazyky. Do roku 1918 jsem pracovala s českými matrika z doby vlády Františka Josefa I. Po vzniku Československa se psalo do matrik česky, protože to byl jeden ze dvou úředních jazyků. Za nacistické okupace se psalo buď pouze německy a nebo německy s českým překladem. V dnešní době se píše zase jenom česky.

Bibliografie

Knihy:

KRATOCHVÍL, Jan. *Genealogie pro laiky*. Albatros media a.s, 2024. ISBN 9788026452874.

PEREMSKÁ, Lenka. *Vaše rodinná kronika krok za krokem*. CPress, 2015. ISBN 978802640783.

PEREMSKÁ, Lenka. *Rodokmen krok za krokem*. 2.vydání. CPress, 2016. ISBN 9788026412700.

Weby:

Hledání předků. Online. 2014. Dostupné z: <https://www.hledanipredku.cz/>. [cit. 2025-01-05].

Seznam obrázků

Obrázek 1 Tabulka s informacemi o předcích

Obrázek 2 Zdena Pálková roz. Strachová

Obrázek 3 Josef Strach

Obrázek 4 Anežka Strachová roz. Chocová

Obrázek 5 Ondřej Choc

Obrázek 6 V Knížkovicích

Obrázek 7 Marie Chocová roz. Bradáčová se svojí dcerou Anežkou

Obrázek 8 Josefa Strachová

Obrázek 9 Václav Strach

Obrázek 10 Nejstarší foto

Příloha č. 1 - Manuál pro zpracování rodokmenu

Co budete potřebovat?

- místo, kam budete zapisovat získané informace
- informace o datech a místech narození, svatby a úmrtí vašich prarodičů nebo i starších předků, pokud vám to má kdo říct
- počítač s internetovým připojením, na kterém budete prohledávat online matriky
- knihu, která vám pomůže s počáteční orientací v tomto oboru (dají se použít knihy z mých zdrojů)

Jak postupovat?

Nejprve vyslechněte všechny babičky, dědečky a další příbuzenstvo. Ptejte se po datech narození, svateb a úmrtí, dále jsou velmi důležitá místa narození a úmrtí, abyste byli schopni najít danou matriku. Také si s nimi vytvořte první verzi rodokmenu. Nechte je napsat jednotlivá jména, příbuzenské vztahy a data narození a úmrtí do tzv. stromu. Tuto verzi si pečlivě uschovejte, budete ji používat jako základní šablonu. Vypůjčte si všechny starší fotografie z rodinných archivů a snažte se najít co nejvíce dokumentů jako jsou rodné, oddací a úmrtní listy.

TIP: Všechny informace získané od vašich babiček a dědečků si musíte někam zapisovat. Máte mnoho možností, můžete použít některou z placených aplikací nebo si získané informace sepisovat na papír. Já jsem používala Tabulky Google, které jsou přehledné a dají se tam lehce přesouvat informace. Velmi je proto doporučuji.

Do tabulek si co nejpřehledněji zapište všechny vám známé informace. V tuto chvíli začíná ta "zábavnější" část. Pro popis dalšího postupu jsem si připravila smyšlený příklad. Víte, že Anna Novotná se narodila 1. 2. 1903 ve Svaté a potřebujete získat informace o jejích rodičích. Vesnice Svatá leží ve Středočeském kraji, takže budete hledat ve Státním oblastním archivu v Praze. Najděte si oddělení *Matrik*. Vyhledáte si vesnici Svatá. Najdete několik matrik, musíte si však vybrat tu správnou podle rozmezí roků, ve kterém je i rok narození Anny Novotné a zároveň to musí být kniha narozených. Otevřete si matriku. Pokud je vzadu obsah, tak v něm stačí najít odpovídající rok a jméno Anny Novotné a otevřít matriku na správné straně. Opište si všechny podstatné informace o jejích rodičích do vaší tabulky.

TIP: Vzadu bývá obsah, kde vyhledáte stranu s informacemi o hledané osobě.

Po nalezení informací o rodičích Anny postupujte stejně v dalším kroku - hledáme matriční záznam o narození jejích rodičů a tak dohledáme informace o další generaci, tedy Anniných prarodičích.

Může se ale stát, že v matrice není napsáno datum narození rodičů ani datum jejich svatby. Potom musíte prohledat všechny matriky z jejich bydliště. Ano, je to zdlouhavá práce, ale nic jiného nemáte na výběr.

Co dělat, když písmo nepřečtu?

Existují různé weby s informacemi a ilustracemi starých typů písma.¹ Díky tomu můžete luštit jednotlivé slova písmeno po písmenu.

Na jakém webu hledat matriky?

Čechy jsou rozděleny na 6 částí:

- <http://amp.bach.cz/pragapublica/> - Archiv Hlavního města Prahy
- <http://ebadatelna.soapraha.cz/> - Středočeský kraj
- <https://www.portafontium.eu/> - Zahrnuje západní Čechy, konkrétně Plzeňský a Karlovarský kraj
- <https://digi.ceskearchivy.cz/> Státní oblastní archiv v Třeboni, Jihočeský kraj
- <https://vademecum.soalitomerice.cz/vademecum/> - Státní oblastní archiv v Litoměřicích, pro Liberecký a Ústecký kraj
- <https://aron.vychodoceskearchivy.cz/> - Královéhradecký a Pardubický kraj

Morava má 2 hlavní archivy:

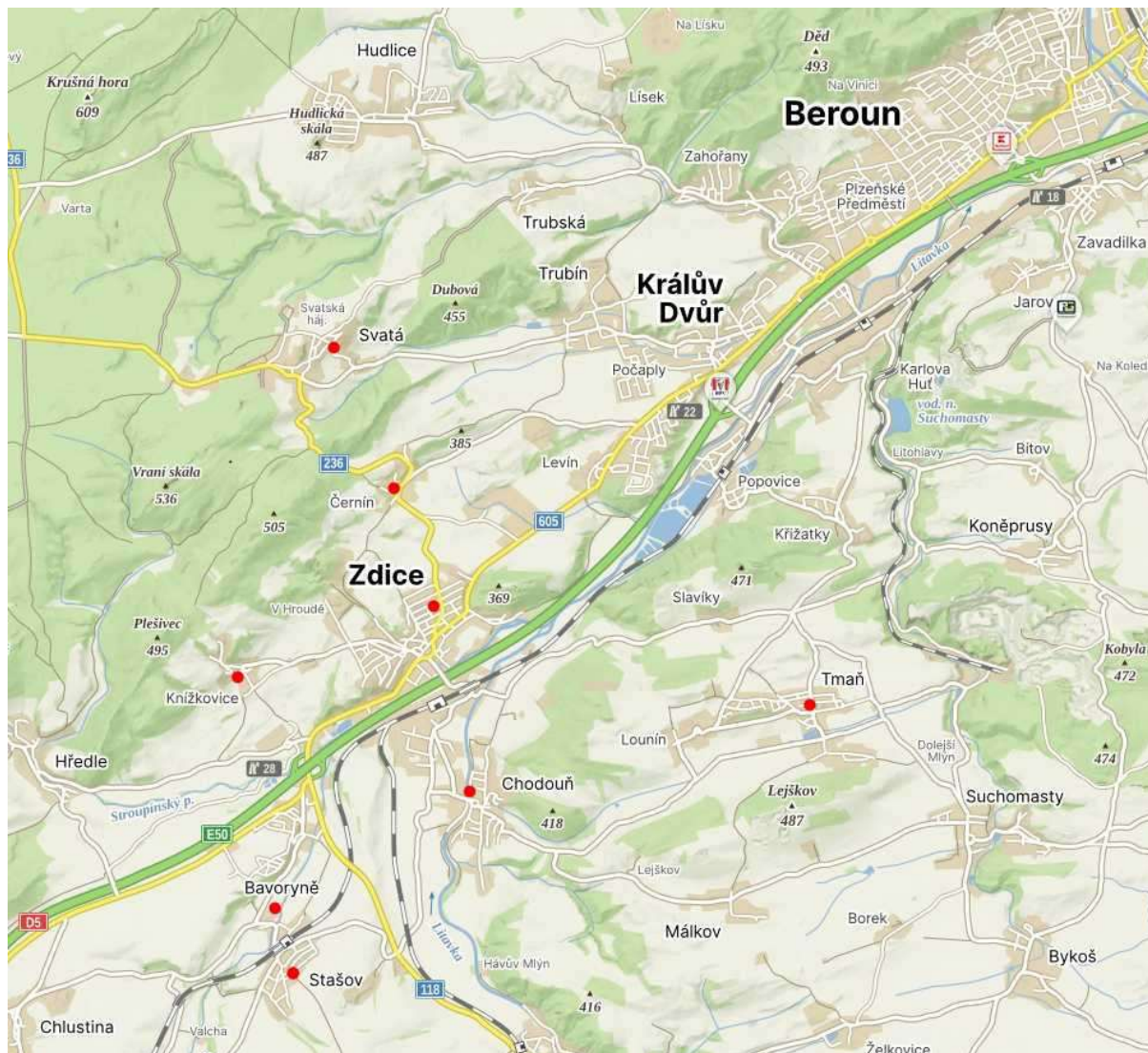
- <https://digi.archives.cz/da/> - Zemský archiv v Opavě, matriční knihy z Olomouckého a Moravskoslezského kraje
- <https://www.mza.cz/actapublica/matrika/hledani> - pro Jihomoravský, Zlínský kraj a Vysočinu

Musím do archivů?

Ano i ne. Velká většina matrik je zpřístupněna online, ale některé stále chybí. I kdybyste chtěli jít do archivu hledat jednu danou matriku, tak je dobré do daného archivu předem napsat a zeptat se, jestli by vám příslušné strany nemohli jen okopírovat. Upozorňuji, že na to se může čekat velmi dlouho.

¹ <https://genealogie.nka.cz/>

Příloha č. 3 - Mapa bydlišť

Příloha č. 4 - Vysvědčení Josefa Stracha

REPUBLICA ČESKOSLOVENSKÁ.

Země: Čechy Župa: Praha Školní okres: Hořovice
 Školní rok 1927/28. Číslo 150.
 Občanská škola chlapecká v Ladicích.

Propouštěcí vysvědčení
ze školy občanské.

Josef Strach, narozen 1. března 1914 v Bavoryni v Čechách,
 náboženství českosloven., žák třetí třídy zdejší školy, dostává na propuštěnou
 ze školy tyto známky:

Mravy: chvalitebné
 Pilnost: naléhavá
 V jednotlivých předmětech učebných:

Předměty povinné		Prospěch
Náboženství		<u>výborný</u>
Občanská nauka a výchova		<u>výborný</u>
Jazyk vyučovací s naukou o písemnostech		<u>chvalitebný</u>
Zeměpis		<u>chvalitebný</u>
Dějepis		<u>dobrý</u>
Přírodopis		<u>výborný</u>
Přírodopyt		<u>chvalitebný</u>
Počty s jednoduchým účetnictvím		<u>dobrý</u>
Měřictví a rýsování		<u>chvalitebný</u>
Kreslení		<u>chvalitebný</u>
Krasopis		<u>chvalitebný</u>
Zpěv		<u>dobrý</u>
Ruční práce výchovné		<u>výborný</u>
Ruční práce ženské s naukou o dom. hosp.		<u>chvalitebný</u>
Tělesná výchova		<u>chvalitebný</u>
Předměty nepovinné	Jazyk německý III. odd.	<u>dobrý</u>
	Jazyk francouzský	
	Těsnopis	
Vnější úprava písemných prací		<u>úhledná</u>

Chodil do školy obecné od 1. září 1920 do 28. června 1925,
 do školy občanské . . . od 1. září 1925 do 28. června 1928
 a úplně ji vychodil.....

Příloha č. 5 - Úmrtní list Ondřeje Choce

Den, měsíc, rok a místo úmrtí	9.10.1977 - devátý říjen jeden tisíc devět set sedmdesát sedm Nová Ves pod Pleší
Jméno a příjmení	Ondřej Ch o c
Povolání	zámečnick - důchodce
Stav	ženetý
Bydliště	Knížkovice čp.29 - okr.Beroun
Pohlaví	mužské
Den, měsíc, rok a místo narození	13.září 1895 Stašov 95 09 13 / 070

Jméno a příjmení pozůstalého manžela	Marie roz.Bradáčová
Jméno a příjmení rodičů zemřelého	Josef Choc Anežka roz. Merhautová
Příčina smrti	Infil.TBC plíc v f.inf.01/1 D 011
Místo a datum pohřbu (kremace)	Praha - Motol - 13.října 1977 - kremace
Poznámky	

v Nové Vsi pod Pleší

Dne 12.října 1977

Předseda
z pověř.

Babková

Záměr profilové práce 2023/2024 | nižší stupeň gymnázia

odevzdáno: 12/17/2023

Třída:	Pí
Jméno a příjmení:	Hana Chytilová
Vedoucí práce:	Zdislava Pilařová
Odborný konzultant:	Patrik Chytil
Téma práce:	Rodokmen mé rodiny

Téma: Chtěla bych zpracovat rodokmen části mé rodiny, a to matčiné, protože mojí druhou půlku rodiny už zpracoval můj otec.

Na základě toho bych udělala popis postupu mé práce.

Cíle práce: Navážu na práci mého otce a doplním ji o druhou půlku rodiny. U každého předka v matčiné linii se pokusím zjistit maximum informací: kde a kdy se narodil, místo bydliště, víru, místo a datum sňatku, povolání, počet dětí, jakou školu vystudoval, kde a kdy zemřel a proč. Dále bych chtěla ke každému přidat zajímavý příběh z jeho života, včetně fotografie. Zároveň zpracuji popis postupu výzkumu. Práci doplním o mapu regionu, kde budou zakreslena místa, kde žili moji předkové. Celý rodokmen nakonec graficky zpracuji na arch papíru.

Jak to udělám: Pomocí online matrik a domácího archivu a fyzické návštěvy archivů.

Jaké budou výstupy: Popis postupu zpracování rodokmenu, samotný rodokmen, mapa míst spojených s mými předky, obrazová příloha.

Minimální rozsah práce: Chci zpracovat minimálně 5 generací.

Minimální rozsah:

Chci zpracovat minimálně 5 generací. Udělám popis postupu mé práce. Graficky zpracuji rodokmen na papír.